Ба Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-018-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17)

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи Рофиева Азиза Ҳамдамовна дар мавзӯи «Танзими ҳуқуқии соҳибкории оилавӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи гражданӣ; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) пешниҳод шудааст

Соҳибкории оилавӣ дар илми ҳуқуқ ҳамчун фаъолияти мустақил, ташаббускор, систематикӣ, бо таваккали худ ва таҳти масъулияти молумулкии худ, фаъолият дар ҳама гуна шакли ташкилию ҳуқуқӣ, ки аъзои оила на он қадар ба мақсади фоида, балки барои ноил шудан ба фаъолияти соҳибкорӣ анҷом дода мешавад, фаҳмида мешавад. Соҳибкории оилавӣ ба инфиродӣ ва коллективӣ, мустақим ва ғайримустақим тақсим мешавад. Соҳибкории оилавӣ ташкили тиҷорати як узви инфиродии оила ё моликияти хусусии ҳамаи аъзоёни оила мебошад. Молик дорои захираҳои моддӣ ва таҷҳизоти асосӣ мебошад, ки барои фаъолияти истеҳсолӣ заруранд, соҳибмулк ба фаъолияти корхона шахсан назорат мекунад.

Мақсади таҳқиқоти диссертатсионии Рофиева Азиза Ҳамдамовна ба мубрамияти мавзӯи тадқиқшаванда такя намуда, ворид намудани донишҳои нав, ки дар асоси омӯзиши ҷанбаҳои назариявӣ ва амалии танзими ҳуқуқии соҳибкории оилавӣ коркард шудааст, мақсади асосии тадқиқотро ифода мекунад. Мутобиқи мақсади диссертатсия муаллиф вазифаҳои зеринро пешниҳод кардааст: таҳлилу барасии табияти ҳуқуқии соҳибкории оилавӣ ҳамчун самти соҳибкорӣ; муайян намудани низоми воситаҳои ҳуқуқии таъминкунандаи рушди соҳибкории оилавӣ; таҳлили

муқоисавии ҳуқуқии соҳибкории оилавӣ дар давлатҳои хориҷа; тадқиқи ҷанбаҳои ҳуқуқии рушди соҳибкории оилавӣ дар соҳаи комплекси агросаноатӣ; омузиши заминаҳоии ҳуқуқии ташкил ва пешбурди фаъолияти соҳибкории оилавӣ дар соҳаи сайёҳӣ; муайян намудани мушкилоти ҳуқуқии пешбурди соҳибкории оилавӣ дар соҳаҳои дигари хоҷагии халқ; коркарди пешниҳодҳо барои мукаммал гардонидани қонунгузорӣ дар бахши мазкур.

Асосҳои методологии таҳқиқотро усулҳои умуми-илмӣ ва махсуси илмӣ, ба мисли диалектикӣ, мантиқӣ-забонӣ, оморӣ, шаклӣ-ҳуқуқӣ, муқоисавӣ-ҳуқуқӣ, таърихӣ-ҳуқуқӣ ва ғайра ташкил медиҳанд. Тавассути усули диалектикӣ ташаккул ва инкишофи заминаҳои ҳуқуқии соҳибкории оилавӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди пажуҳиш қарор дода шуда, шароити таърихӣ ва дигар омилҳое, ки ба ташаккул ва инкишофи қонунгузории бахши соҳибкории оилавӣ мусоидат намудаанд, муайян карда шудааст. Дар заминаи усули мантиқӣ-забонӣ истилоҳ ва ибораҳои мавҷуда оид ба муқаррарнамоии мафҳуми соҳибкории оилавӣ таҳлил гардида, истифодаи истилоҳи ягонаи аз нигоҳи мантиқӣ ва забонӣ дуруст, пешниҳод карда шудааст. Ҳамзамон, тавассути усули мантиқӣ-забонӣ соҳибкории оилавӣ таҳқиқ шуда, воқеияти амалишавии он дар замони муосир инъикос гардидааст. Дар раванди таҳқиқи танзими ҳуқуқии соҳибкории оилавӣ бо истифода аз усули оморӣ шумораи субъектони соҳибкории оилавӣ ва ҳолатҳои ҳимояи ҳуқуқи онҳо муайян гардидааст. Дар заминаи усули шаклӣ-ҳуқуқӣ соҳибкории олиавӣ ҳамчун падидаи сирф ҳуқуқӣ баррасӣ шуда, мафҳум ва унсурҳои таркибии он муайян карда шудааст. Инчунин, тавассути усули шаклӣ-ҳуқуқӣ қонунгузории амалкунандаи ҶТ ва давлатҳои хориҷӣ, санадҳои байналмилалӣ мавриди омӯзиш қарор гирифтааст. Тавассути усули муқоисавӣ-ҳуқуқӣ қонунгузории ҶТ, санадҳои меъёрии ҳуқуқии давлатҳои хориҷӣ ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ дар бахши соҳибкории оилавӣ омӯхта шуда, шабоҳат ва тафовут миёни онҳо муайян гардидааст. Усули таърихӣ-

ҳуқуқӣ имконият фароҳам намуд, то мавзуи рисола на танҳо ҳамчун падидаи муосири ҳуқуқӣ, балки таърихӣ низ омӯхта шавад. Дар натиҷаи таҳлили таърихӣ-ҳуқуқии мавзуи рисола муайян гардид, ки дар замони истиқлоли давлатӣ танзими ҳуқуқии соҳибкории оилавӣ 3 марҳилаи таърихиро пушти сар намудааст. Усулҳои ишорашуда дар якҷоягӣ имконият фароҳам оварданд, то мавзуи таҳқиқшаванда ҳамаҷониба, пурра ва объективона омӯхта шуда, вазифаҳои гузошташуда ҳалли худро пайдо намоянд.

Нуктаҳои илмӣ ва навгонии илмии дар диссертатсия пешниҳод шуда, моҳиятан дар ҳалли масъалаҳои илмӣ ва амалӣ, инчунин таҳияи пешниҳоду тавсияҳо бобати такмил гардонидани қонунгузорӣ ва амалияи ҳуқуқтатбиққунӣ дар соҳаи мазкур аҳамияти хосса ва беназир доранд. Баҳогузории онҳо аз ҷиҳати илмӣ ва амалӣ муҳим арзёбӣ мегардад.

Дар маҷмӯъ, автореферати диссертатсияи Рофиева Азиза Ҳамдамовна дар мавзӯи «Танзими ҳуқуқии соҳибкории оилавӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» бо моҳият ва мазмуни хоси илмию амалияш, таъмини мантиқии масъалагузорӣ тариқи риояи пайдарпайии сохторӣ ва дигар самтҳои назаррасу илман асоснокгардидааш сазовори баҳои мусбат мебошад.

Автореферати диссертатсияи Рофиева Азиза Ҳамдамовна аз нуктаҳои илмии мубоҳисавӣ холӣ нест.

Мувофиқи мақсад, мебуд, ки унвонҷӯ дар автореферати диссертатсия ва умуман дар таҳқиқот оид ба паҳлуҳои гуногуни таносуби соҳибкории оилавӣ ва сатҳои дигари соҳибкорӣ таваҷҷуҳ намуда, ин масъалаҳоро пурратар таҳқиқ мекард.

Эроде, ки дар боло зикр шуда аз лиҳози илмӣ мубоҳисавӣ буда, ба муҳтавои илмии диссертатсия ва автореферат таъсири манфӣ намерасонанд.

Дар автореферат натиҷаҳои асосии таҳқиқоти дисертатсионӣ, аз он ҷумла мазмуни мухтасар ва кофии бобҳо ва зербобҳои диссертатсия дарҷ ёфтаанд. Таҳқиқоти мазкур кори илмӣ-тахассусии анҷомёфта буда,

ягонагии дохилӣ ва сатҳи баланди навгонии илмӣ дошта, натиҷаҳои он барои рушди илми ҳуқуқшиносӣ ва қонунгузорӣ аҳамияти муҳим дорад.

Таҳқиқоти диссертатсионии Рофиева Азиза Ҳамдамовна ба талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи гражданӣ; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалии хусусӣ мебошад.

Номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент,
муовини Ректори Донишгоҳи Славянии Русияву
Тоҷикистон оид ба робитаи байналмилалӣ Нусратулло Б.Қ.

Имзои Б.Қ.. Нусратуллоро тасдиқ мекунам:
Сардори шуъбаи кадрҳои Донишгоҳи
Славянии Русияву Тоҷикистон Раҳимов А.А.

25.05.23

734000, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Душанбе,
кӯчаи. М.Турсунзода, 30
Телефон: (992) 37 221-35-50
Факс: (992) 37 221-35-50
Почтаи электронӣ: p.rektora@mail.ru